

Міністерство освіти і науки України
Полтавська обласна державна адміністрація
Полтавський державний аграрний університет
Факультет обліку та фінансів
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Рада молодих вчених Полтавського державного аграрного університету

***IX Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
молодих вчених***

***«Наукове забезпечення розвитку національної економіки:
досягнення теорії та проблеми практики»***

**10 листопада 2022 року
м. Полтава**

Редакційна колегія:

Аранчій Валентина – кандидат економічних наук, професор, в.о. ректора Полтавського державного аграрного університету.

Дорогань-Писаренко Людмила – кандидат економічних наук, професор, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Зоря Олексій – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування, заступник декана факультету обліку та фінансів з наукової роботи Полтавського державного аграрного університету.

Чумак Валентина – кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Безкровний Олександр – кандидат економічних наук, доцент, заступник декана факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Зоря Світлана – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики : матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих вчених (м. Полтава, 10 листопада 2022 року). Полтава, 2022. 157 с.

У збірнику надруковані матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих вчених «Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики». Конференція проведена у рамках виконання науково-дослідної теми Полтавського державного аграрного університету «Концепція інвестиційного й фінансово-кредитного забезпечення техніко-технологічного оновлення і розвитку аграрного виробництва як складової продовольчої та економічної безпеки» (номер державної реєстрації 0120U105469). Відповідальність за зміст і редакцію наукових праць несуть їх автори. Для здобувачів вищої освіти та молодих вчених закладів вищої освіти.

© Колектив авторів, 2022 рік

© Полтавський державний аграрний університет

**Людмила Бражник, к.е.н., доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування;
Валентина Чумак, к.е.н., доцент,
професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет**

БАНКІВСЬКЕ КРЕДИТУВАННЯ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Банківське кредитування фізичних осіб передбачає зворотний рух позикової вартості, що надавалась фінансовим посередником у тимчасове користування позичальнику, фізичній особі з метою задоволення його потреб [1]. Їх частка у загальній структурі наданих кредитів станом на 1.09.2022 року складала 21,1 %. Відповідно до цього, різновиди кредитів фізичним особам можуть бути згруповані за видами потреб (піраміда Маслоу), які можна анонсувати в залежності від їх структури переважання того або іншого їх виду на різних стадіях розвитку економіки.

Таблиця 1

Ранжування різновидів кредитів фізичних осіб у відповідності з їх потребами

Потреби	Різновид кредиту
Фізіологічні потреби	Кредити на придбання товарів, оплату комунальних послуг, невідкладні потреби
Потреби в безпеці та комфорті	Іпотечні кредити, автокредити, кредити на відпочинок
Соціальні	Кредити на оздоровлення, оплату занять спортом, надання благодійної допомоги
Потреби в особистого зростання	Кредити на первинну і вторинну освіту, кредити на оплату занять різними видами творчої діяльності

Звичайно, таке ділення є досить умовним, оскільки, наприклад, потреба в особистому рості, що реалізується шляхом здійснення власної творчої діяльності, може вважатися також задоволенням і соціальних потреб, наприклад, при публічному представленні результатів такої діяльності. У будь-якому випадку, очевидно, що у міру задоволення матеріальних потреб людини більше вагомими стають кредити на розвиток (наприклад, первинна та додаткова освіта), а в період посилення нестабільності та зростання кризових явищ – кредити на невідкладні потреби, що визначає і стратегію банків в розвитку кредитування населення.

Сучасні реалії вимагають від банківського сектору швидкого адаптування кредитування в умовах воєнного стану. Так, обсяги кредитів для фізичних осіб зменшилися. Позики надавалися в першу чергу на поточні потреби клієнтів, а позики на такі потреби, як задоволення в комфорті, соціальні потреби тощо майже зупинилися [2]. Таким чином, основна ціль – споживче кредитування. При цьому має місце сильна залежність темпів росту кредитування від фази економічного циклу, з падінням об'ємів і уповільненням темпів росту кредитування в кризові періоди [3]. Кредитне стискання обумовлюється

падінням темпів росту ВВП, посиленням інфляційних процесів і зниженням реальних доходів населення. Наразі за 2 квартал 2022 року рівень непрацюючих кредитів зріс до 30 %, хоча у першому кварталі частка була низькою, це пояснюється тим було ліквідовано два банки з державним російським капіталом, тому втрати від кредитного ризику будуть зростати. Формування резерву за активними операціями банків за останні пів року різко почали зростати, це дозволить підвищити надійність та стабільність фінансових установ.

Комерційні банки мають пристосувати свої бізнес-моделі, переглянути політику, діяльність в умовах значного економічного спаду, зберігаючи операційну ефективність.

Література:

1. Довгань Ж.М. Менеджмент у банку : підруч. Тернопіль : Економічна думка, 2017. 512 с.

2. Огляд банківського сектору України за 2 квартал 2022 року. Як банки адаптувалися до роботи під час війни? URL: <https://forinsurer.com/news/22/08/16/41639> (дата звернення: 25.10.2022).

3. Дроботя Я. А., Телятник М. Ю. Управління капіталом комерційного банку. *Економіка та суспільство*. 2021. Випуск 31. Випуск 31. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-31-9>.

**Мілана Бурмінова, здобувач вищої освіти СВО Бакалавр;
Людмила Капаєва, к.е.н., доцент,
професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет**

ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ ТА ЇХ ВИРІШЕННЯ

Наразі економіка України переживає чи не найгірші часи з моменту проголошення незалежності. Пандемія й повномасштабне військове вторгнення понесли за собою неминучі наслідки, адже завжди воєнні дії руйнують економіку країни, фінансування й функціонування якої спрямовано на мирний час.

Проблемами економічного стану України є:

- заборгованість держави іноземним країнам;
- застаріла структура державного управління;
- «відплив умів»;
- «тінізація» економіки;
- надмірний контроль економіки з боку уряду;
- енергетична залежність від інших країн;
- скорочення виробництва й знищення підприємств унаслідок воєнних

дій;

Сергій Білик, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Олексій Томілін, д.е.н., доцент,
професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет
УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ
ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ..... 16

Людмила Бражник, к.е.н., доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування;
Валентина Чумак, к.е.н., доцент,
професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет
БАНКІВСЬКЕ КРЕДИТУВАННЯ ФІЗИЧНИХ ОСІБ 19

Мілана Бурмінова, здобувач вищої освіти СВО Бакалавр;
Людмила Капаєва, к.е.н., доцент,
професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет
ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ ТА ЇХ ВИРІШЕННЯ .. 20

Дмитро Бушний, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Інна Шарко, к.е.н., доцент,
доцент кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування
Державний біотехнологічний університет
РОЗРОБКА І РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ІННОВАЦІЙНОГО
РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА 22

Марія Ведмідь, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Світлана Зоря, к.е.н., доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет;
Олена Ніколаєнко, менеджер Полтавської дирекції «Полтава – 1»
Акціонерного товариства «Страхова компанія «ТАС»
ЗАКОНОДАВЧІ ЗМІНИ У СФЕРІ СТРАХОВОГО БІЗНЕСУ 24

Марія Ведмідь, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Яна Дроботя, к.е.н., доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет
ВПРОВАДЖЕННЯ ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У БАНКІВСЬКУ СФЕРУ
УКРАЇНИ..... 26

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

Матеріали

ІХ Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції
молодих вчених «Наукове забезпечення розвитку національної
економіки: досягнення теорії та проблеми практики»
10 листопада 2022 р.

Затверджено до друку
Вченою радою факультету обліку та фінансів
Полтавського державного аграрного університету
(протокол № 5 від 28 листопада 2022 р.)

*Точка зору редколегії не завжди збігається з позицією авторів.
Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань
на джерела, достовірність іншої інформації та за дотримання норм авторського
права несуть автори*